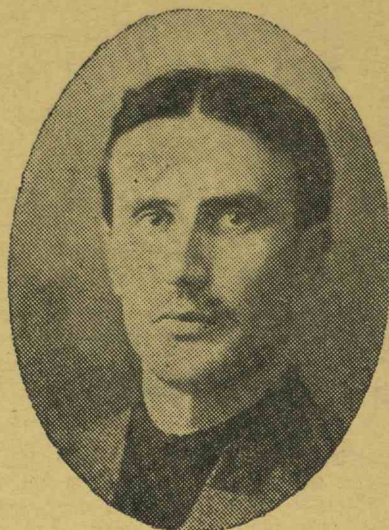
Ei oikeutta maassa saa,
ken itse sit' ei hanki.
(Kaarlo Kramsu)

Vihtori Herttua.

SINIMUSTA

Lapuanhenkinen viikkojulkaisu

Päätoimittaja: Heikki Asunta

Lapua 22. 3. 1931. Hinta 3:— N:o 3.

PIKKU REMINGTON

KODIN KIRJOITUSKONE

Pikku REMINGTON kodissanne ei vaan hyödytä Teitä itseänne kirjoitustöissänne, vaan opettaa myöskin lapsillenne niin tuiki tarpeellisen konekirjoitustaidon. — Koneen hankkimista helpottavat sen huokea hinta ja edulliset maksuehtomme.

OSAKEYHTIÖ SYSTEMA

Helsinki—Jyväskylä—Kotka—Kuopio—Lahti—Mikkeli—Oulu—Pori—Sortavala—Tampere—Turku—Vaasa—Viipuri.

„Tapain sijvollisudest"

kirjoitti kuuluisa oppinut Erasmus Rotterdamilainen 1500-luvun alkupuolella „Cullaisessa Kirjassa", joka suomenkielelle käännettynä ilmestyi Turussa v. 1665, m.m. seuraavaa:

„Jos jocu tule vastaan Tiellä / eli vanhudens tähden cunnioitettava / eli suuresa arvosa pidettävä / eli muutoin Cunnian mahdollinen, nijn muistacon Poica pois tieldä poiketa / nöyrästi paliasta pääns / ja myös taivutta vähän polviansa.

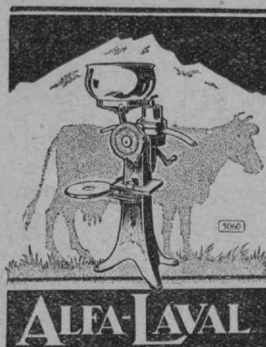
„Nijn Jumala on käskenyt Salomonin cautta / joca käski nousta ylös harmapään edesä. Nijn myös Pavalin cautta / Yhdesä summasa osotta caikille cunnia joille cunnia tule / sisälle sulkein myös pakanallisen Esivallan: Ja jos Turki (joca pois olcon) meidän ylitzem hallitzis / nijn me syndiä tekisimme / jos me häneldä Esivallalle velvollisen cunnian kieltäisimme".

Jatkoksi voimme kirjoittaa seuraavan lisäopetuksen nykyiseltä ajalta:

Jos me nyt jotakuta hänen ikänsä ja ansioittensa vuoksi oikein tahdomme kunnioittaa niin tilaamme hienot, taiteelliset juhla-albumit ja tervehdysadressit korukansineen merkipäivän johdosta annettavaksi. Weilin & Göös on ainoa varsinainen asiantuntija albumien ja adressien alalla ja sillä on suurin kokemus tällaisten tuotteiden valmistamisessa. Näissä asioissa käännymme siis aina

Weilin & Göös'in

puoleen, osoite: Helsinki, Turuntie 12. Puh. 43 321

HUOMATKAA

ALFA-LAVAL

Separaattorien hyvät ominaisuudet: HYVÄ KUORIMISKYKY, JOKA SÄILYY.

Harvinainen kestävyys. Kevyt käynti ja tarkoituksenmukainen rakenne.

Nykypäivien ALFA-LAVAL separaattorit ovat yli 50-vuotisen kokemuksen, määrätietoisen kehityksen sekä jo alustaottaen erittäin tarkan valmistuksen tulos.

Suomalainen Osakeyhtiö Alfa-Laval

HELSINKI

Seinäjoen Säästöpankki

Juoksevantilin korko 7 %

Säästötilin korko 5 %

SEINÄJOEN SÄÄSTÖPANKKI.

MINUN MAANI

Isänmaa! Sana vanha ja tuttu lie,
monen ehkä jo unhoittama.
Mihin milloin matkani määrä vie,
yhä oot sinä mulle sama.

Olet raskaat lauluni siittänyt,
olet antanut vertas' mulle.
Kirouksin lien sua kiittänyt,
kiven lisännyt kuormatulle.

Olet loppuun uupunut, sairas mies,
olet lastes hylkimä taatto.
Läpi kärsimysten on käynyt ties,
surun murtama murhesaatto.

Läpi kärsimysten se käynyt on.
Sua pilkattiin, sua lyötiin.
Isä sairas, köyhä ja alaston
kamasaksain hinnasta myötiin.

Sadat parhaat poikasi valveillaan
ovat sentään, jos sinä nukut.
Verivirtaan eestäsi pulppuvaan
sinä heidän kanssansa hukut.

Ylös nosta pää! Ole terve mies!
Ylös nouse varjojen alta!
Alas olkapäiltäsi vieras ies!
Sun on kunnia, sun on valta!

Heikki Asunta.

Lapuan miehen sana

Olen vähäiseltä osaltani yli vuoden ajan taistellut Lapuan miesten riveissä ja viime viikot olen saanut kamppailla elämästä ja kuolemasta ankarassa keuhkokuumeessa. Kumpikaan näistä taisteluista ei ole ollut helppo, enkä kumpaakaan ole voinut välttää. Vasta viime päivinä, tärkeän poliittisen ratkaisun ollessa edessä, olen saattanut silmäillä sanomalehtiä. Se mitä olen niistä lukenut, pakottaa minut kirjoittamaan muutaman sanan, vaikkakin olen ylipäänsä pyrkinyt noudattamaan sitä erään arvossapidetyn vanhuksen jo Lapuan ensimmäisessä kokouksessa nuoremmille antamaa kehoitusta, että puhukaa vähän, mutta mutta tehkää sitä enemmän.

Suuri osa Suomen kansaa, niinhyvin kokoomuksen kuin muittenkin puolueitten jäseniä näyttää olevan tiellä, joka on turmiollinen. Samalla kuin te kiitätte ja nostatte henkilöitä, jotka eivät sitä ansaitse ja joiden ansiona on kai se, että he ovat toimineet kansanliikettä vastaan, te yhä uudestaan lyötte ja herjaatte Lapuan miehiä kuten pahimpia punakaartilaisia ja isänmaan pettureita. Kansanliikkeen yhteydessä on kyllä sattunut joitakin yksityisten henkilöiden aiheuttamia paheksuttavia tapahtumia, mutta niiden perusteella ei ole oikeutta tuomita koko kansanliikettä. Siitä huolimatta kuitenkin miltei koko sanomalehdistö on viime päivinä täyttänyt palstansa huudoilla ja varoituksilla, herjauksilla ja pilkalla Lapuan miesten laittomuuksien ja pahojen tekojen johdosta. Kysyn teiltä kaikilta yhteisesti: Ettekö enää osaa yhtään hävetä? Kysyn teiltä: Kellä teillä on oikeus ottaa kivi ja sillä meitä heittää? Sanoin sekä ensimmäisessä että toisessa Lapuan kokouksessa, että maamme vapauden puolesta kaikkensa teossa uhranneet ja alttiiksipanneet ovat jo saaneet niin monta iskua vasten kasvojaan, että se jo varmasti riittää ja ylittää kaiken siveellisen oikeuden loukkauksen. Suomen leijona ja Kyrönmaan karhu saattavat murahtaa ja puolustaa itseään. Ja niiden käpäliä on syytä varoa vieläkin, varsinkin niiden, jotka jälleen näyttävät käyvän halpamielistä kauppaa isänmaan asioista.

Se, että te raukkamaiset miehet ja puolueet yhä viskelette meitä vastaan syytöksiä laittomuuksista, ei koske tuntoihimme. Vaikka te aina pyritte sen unohtamaan, muistamme me, että jos me v. 1918 olisimme nousseet päivää tai paria myöhemmin, olisi tämä kansa ryssien ryöstämä ja punaisten teurastama. Itsenäistä Suomea ei olisi. Ja se olotila, josta Lapuan liike teki lopun, ei sekään saattanut enää jatkua. Sillä tunnolla ja hengellä, mikä Etelä-Pohjanmaan ja eräiden muidenkin maakuntiemme väestöllä vielä Luojan kiitos on, ei voitu toisin vastata tunnettuun ryssänkätyrien ja maankavaltajien taisteluhaasteeseen marras—joulukuun vaihteessa v. 1929 kuin Lapuan miehet tekivät. Tunnustakaa pois tämä kylmä totuus, te häpäisijämme, jotka rinnastatte meidät maankavaltajiin ja roistoihin. Me uskallamme katsoa ketä tahansa suoraan silmiin, mutta uskallatteko te? Teidän puoluekiroihin hukkuneet omattuntonne ne juuri saavat hävetä isänmaan kasvojen edessä! Mikä suuri nöyryytys ja häpeä meille kaikille olisi ollut, jos maanpetturit ja ryssänkätyrit olisivat läsnäolollaan saastuttaneet äskeisisiä eduskuntatalon juhlallisia vihkiäisiä. Mihinkä sitä tyhjäksi jäänyttä ryhmäsalia uudessa eduskuntalossa nyt käytetään, sopisi kysyä esim. eduskunnan herra puhemieheltä.

On sanottu Pohjanmaalla, että tässä maassa ei saa pilkata Jumalaa eikä isänmaata. Se sanottiin jo ennen punaisten Lapualle tuloa. Mutta nyt täytyy kysyä maamme suurimmalta puolueelta, sosialidemokraateilta: Eikö se ole Jumalan pilkkaa ja häpäisemistä ja valhetta yhä vielä, etteette pää-äänenkannattajassanne sanallakaan maininneet, että itsenäisen Suomen eduskuntatalon vihkiäiset alotettiin, kuten tietysti pitikin, juhlajumalanpalveluksella. Palatkaa tekin jo totuuden puolelle. Ei valhe ja kirous rakenna onnellista tulevaisuutta kansallemme.

Sille itseään kansallisena pitävälle puolueelle ja sen eduskuntaryhmälle, joka, kuten on nähty, jälleen on langettanut farisealaisen ja väärän tuomionsa kansanliikkeestä, tälle ryhmälle, joka ennen muita on maan hallinnasta tehnyt taitamattomia ja epäviisaita päätöksiä, tahdon muistuttaa, kuinka samalla tavalla tyhmä, ilkeä ja epärehellinenkin oli sen vastaus ensimmäiselle 20-henkiselle Etelä-Pohjanmaalta saapuneelle lähetystölle joulukuun 7 pnä v. 1929. Se oli taitamattoman ja omaa kansaansa tuntemattoman miehen puhetta. Ettekö itsekin myöhemmin hävennyt, hra Lohi, sitä pitkää farisealaista saarnaanne. Ja kuin-

Palkka 6.500:— kuussa

OLETTEKO TE SE MIES?

Teillähän on kaikki edellytykset saada paikka — taitoa, järjestelykykyä ja tarmoa — mutta Teiltä puuttuu tärkeän vieraan kielen taito ja joku toinen painuu ohitsenne.
Kielitaito vie joka alalla eteenpäin. Syystä sanotaankin: tie menestykseen ja suuriin palkkoihin käy kielitaidon kautta.

Oppikaa kieliä — MENESTYKÄÄ!

Koskaan ei kielten oppiminen ole ollut niin helppoa kuin nyt. Ajatelkaa — koko kurssi maailman etevimpien kielenopettajien suunnittelemana 30 gramofooniluennossa — selvänä ja ehdottomasti oikein äännettynä. Kieli syöpyy Teidän mieleenne niitä kuunnellessa ja Te voitte ottaa saman levyn yhä uudelleen ja uudelleen, kunnes täydelleen sen hallitsette. Sadat henkilöt meidänkin maassamme — monet sellaisiakin, joilla ei ole mitään korkeampaa pohjasivistystä — ovat oppineet lyhyessä ajassa hallitsemaan yhtä tai useampaakin vierasta kieltä Linguaphonemenetelmän avulla. Monissa kodeissa opiskelee koko perhe — lapsetkin oppivat pienestä pitäen kuulemaan vierasta kieltä, saavat hyvän arvosanan siinä koulussa ja menestyvät myöhemmin elämässä.

Leikatkaa allaoleva kuponki ja lähettäkää se meille 40 p:n postimerkillä varustetussa avoimessa kuoressa. Me lähetämme Teille ilmaiseksi[1] ja ilman pienintäkään ostovelvollisuutta laajan selostuksen Linguaphone-menetelmästä. Lähettäkää kuponki viipymättä.

Linguaphone-opisto, Helsinki P.-Esplanaadink. 33.
Lähettäkää esittelykirjasenne ilmaiseksi
Nimi ja arvo ....
Osoite ....
....
Opiskelukieli: ....

ka olette pitäneet paatoksella lausumiinne loppusanoihin sisältyneen lupauksen? Muistakaa, etteivät miehet, jotka aina tarvittaessa ovat seisoneet rintamassa todellista vihollista vastaan koskaan itselleen mitään pyytämättä, anna itseään loputtomasti pilkata ja häväistä. Ja te, samoinkuin puolipunaiset sivistyneet, muistakaa myös, ettei Suomen talonpoika ja rehellinen työmies loppumattomiin valhetta usko.

Suomen kristillismielinen kansanosa on viime päivinä paljon rukoillut ja tehnyt tosityötä rakkaan kotinsa ja syntymämaan puolesta. Se toivoo, että ne herrat valtiomiehet, jotka vihkivät lainsäätäjiemme kodin tarkoitukseensa ja puhuivat komeita sanoja sen graniittiperustasta y.m., olisivat tietoisia siitä, että parlamenttityönkin tulee perustua kalliolle Kristukselle ja päästä osalliseksi Hänen siunauksestaan, sillä vain siinä tapauksessa tästä työstä on siunausta maalle ja kansalle. Tässä hengessä toivoisin kaikkien hyvien voimien yhdessä lähtevän hoitamaan maan hallitusasioita nyt, kun suuria vaikeuksia on edessä. Vasta näissä merkeissä olen valmis toimimaan lakia kunnioittaen ja sille kuuliaisena.

Vihtori Herttua.

Lapuan Liikkeen

Ryijyjä
Ryijytyynyjä
Kravattinauhoja
Naistenmerkkejä
Puukkoja

saatavana

Lapuan Kotityöstä
Lapua.

J. H. PEKURI
Oulun Kultaseppä Oy.

Kauniimpia kihlasormuksia
y.m. halvalla.

Puh. 225.

Resepti Sinimustalle kirjoittanut Vanha Pappi

Isänmaan ystävät Suomessa miettivät — ja ovat jo monta vuotta ankarasti miettineet keinoja kurjien olojemme parantamiseksi. Allekirjoittanut, joka lähes 50 vuotta on ottanut virkansa puolesta osaa Suomen kansan henkiseen lääkitsemiseen, on pitkäaikaisen kokemuksen tuloksena miettinyt ja suunnitellut seuraavan reseptin nykyisen henkisen ruttotaudin vastustamiseksi ja parantamiseksi rakkaassa kansassani:

1. Opettakaa kansa rakastamaan esi-isien uskontoa ja käymään kirkossa, sillä ne, jotka käyvät kirkossa, eivät salakuljeta eivät juo turmiollisia väkijuomia, eivätkä muutenkaan hävitä omaa eikä muitten omaisuutta.

2. Ottakaa käytäntöön kuolemanrangaistus törkeimmille murhamiehille. Se on varmasti ainoa keino vapautuaksemme tuosta häpeällisestä murharaivosta ja turvataksemme kansalaisten kalleimman omaisuuden — hengen. Pyhä Raamattu ja Suomen Rikoslaki sen niin määräävät, mutta helsinkiläinen väärä vapausihanne on sen käytännöstä poistanut sillä kamalalla seurauksella, että päivittäin raa'alla tavalla murhataan viattomia ihmisiä, miehiä, naisia, lapsia, nuoria, vanhoja, rikkaita, köyhiä — useinkin parasta työvoimaa. Kun maailmansodan alussa julistettiin sotatilanne, ja ihmiset pääsivät siihen käsitykseen, että rikoksista joutuu sotaoikeuteen, niin lakkasivat murhatyöt melkein kokonaan. Mutta kun Suomi pääsi itsenäiseksi, ja erinäiset suomalaiset »juristit» pääsivät hallitukseen, silloin alkoi kohta punaisten murharaivo kaikessa alastomuudessaan. Kun eräs tuomari Helsingissä lausui kuolemantuomion eräälle monikertaiselle ryöstömurhaajalle, joka ei missään maassa koko maailmassa olisi saanut elää, niin nauroi tämä tuomarille päin silmiä ja sanoi: »Tämmöiselle tuomiolle minä nauran ja p-sen!«. Roisto elää varmaankin ja voi hyvin vielä tänä päivänä, ehkä pääsee kohta murhaamaan taas ihmisiä! Todellakin ihanaa hallintoa ja lainturvaa!

3. Tehostettakoon Rikoslain säädöksiä siveellisyysrikoksista, ja poistettakoon ne pykälät, jotka kieltävät niistä syytteeseenpanon ilman viranomaisten erityistä pyyntöä. (Rikosl. 20 L.). Papit ovat olleet leväperäisiä, kun eivät ole eduskunnassa nostaneet asiasta kysymystä. Siinähän on koko syy luvattomien pariskuntien lukuisuuteen nykyään siihen määrin, että Turun Hiippakunnassa löytyy toista tuhatta sellaista pariskuntaa! Eihän nykyaikainen kommunisti papin varoituksista välitä, hyvässä lykyssä ajaa papin pihalle, semminkin jos hän on kirkosta eronnut, koska hän tietää, ettei yleinen syyttäjä voi hänelle mitään. Eihän paatunut kommmunisti tahi sosialisti muuta pelkää kuin nahkaansa!

4. Poistettakoon uskonnonvapauslaista se pykälä, joka kieltää kansakouluissa opettamasta uskontoa eronneitten lapsille ilman vanhempien suostumusta. Muutenhan Suomessa kasvaa villi pakanakansa keskellä kristikuntaa hirmuiseksi häpeäksi ja onnettomuudeksi koko maalle. Kyllähän huligaaneja muutenkin syntyy riittämiin asti, ilman ettei niitä tarvitse oikein lain voimalla kasvattaa!

5. Säännösteltäköön alkoholiaineitten kauppa järjellisellä tavalla valtion ja kuntien valvonnan alla. Mitä varten lääkärien, eläinlääkärien ja apteekkarien yksin pitää hyötyä siitä? Ja mitä järkeä siinä on, että salakauppiaat, ulkomaalaiset ja kotimaiset, saavat monen sadan miljoonan hyödyn tästä kaupasta, ja Suomen köyhät maanviljelijät, liike- ja teollisuusmiehet huokaavat sitä raskaamman verotaakan alla, ja sitäpaitsi kansan lapset, naiset ja miehet turmeltuvat sekä henkisesti että aineellisesti. Ainoa järjellinen menettely on se, että valtio yksin tuottaa ja myy väkijuomia ja valvoo myös niiden käyttöä, niinkuin tapahtuu Ruotsissa, joka sentähden onkin onnellinen ja rikas maa. Hassut iskulauseet ja pirulliset puoluepyyteet pois tällaisesta vakavasta asiasta.

6 Asutettakoon yhä tehokkaammin valtion, kuntien ja kirkon sekä yksityisten maita. Mutta tapahtukoon asuttaminen agronomisivistyksen saaneitten henkilöitten valvonnan alla, ettei asutustiloilla saa harjoittaa ryöstöviljelystä ja metsän raiskausta eikä asutustiloja käyttää keinottelutarkoituksiin, niinkuin nykyään, joiloin ilmaiseksi saadut tilat ryöstetään, metsät viimeistä keppiä myöten myydään, syödään ja juodaan — ja niin on asutettu perhe kohta taas tilattomien lukuisaan luokkaan kuuluva. Näin tapahtuu ainakin täällä Itä-Suomessa. Tunnen erään pappilan suurperheisen torpparin, joka sai 40 hehtaarin suuruisen hyväntilan omaksensa. Tuskin kertaakaan hän on vielä maksanut hinnan lyhennystä, mutta on jo myynyt metsän sekä perässä koko tilan 80,000 markalla — erosi kirkosta — ja on kohta taas yksi »köyhä bolsheviikki», vaivaistalon asukas.

Eräs solutusmetodi

Urheilun varjolla suojeluskuntaan

Joku aika sitten herättivät suurta huomiota — tai ainakin olisi pitänyt herättää — uutiset siitä, miten kommunistit olivat onnistuneet soluttamaan miehiä suojeluskuntiin. Kun suojeluskuntaan pääsy itse asiassa näihin asti on ollut verrattain helppoa, ymmärtää hyvin, että kommunistit ovat käyttäneet hyväkseen tätä mahdollisuutta, sillä suojeluskuntajärjestön vakoileminenhan on ryssälle mitä tärkein tehtävä. Ja esim. erinäisillä tehdasseuduilla, joissa huomattava osa tehtaitten työläisistäkin on kuulunut suojeluskuntiin, on tuollaisen solutustoiminnan estäminen ollutkin vaikeata. Toivottavasti kuitenkin nyt entistä tiukemmin ryhdytään tässäkin suhteessa valvomaan.

Siinä mielessä haluamme muistuttaa mieleen erään tärkeän seikan. Joku aika sitten, kommunistipuhdistuksen kuukausina, kun puhtaasti kommunistiset urheiluseurat olivat pakoitetut keskeyttämään toimintansa, siirtyi osa niiden jäsenistöä ei -sos.dem. työläisurheiluseuroihin, vaan suoralta kädeltä porvarillisiin urheilu-, paini- y.m.s. seuroihin, ja tästä voimanlisästä oltiin porvarillisella taholla iloisia. Jos kaikki olisi ollut rehellistä peliä — mitä se erinäisiin huippumiessiirtymisiin nähden jo aikaisemmin olisikin ollut mahdollista, sillä kansainväliset kilpakentät, maine ja kunnia ovat houkuttelevia — niin ei asiasta olisi mitään sanottavaa. Mutta niin ei ilmeisesti ole suinkaan laita koko tämän siirtymisilmiön. Tiedämme muutamia kaupunkeja, joissa porvarillisiin urheiluseuroihin on siirtynyt ja ilman muuta hyväksytty useita aivan kirkkaiksi tulipunakommunisteiksi tunnettuja nuorukaisia. Ja jonkun ajan kuluttua on osa näitä tarjoutunut suojeluskuntaan ja jokunen otettukin, sillä näyttäähän luonnolliselta, että mies hyväksytään suojeluskuntaan, kun hänellä on taskussaan porvarillisen urheiluseuran jäsenkortti. Ei ole huomattu tutustua lähemmin asiaan, esim. siihen, montako kuukautta on siitä, kun sama nuorukainen vielä toimi kommunistisessa pikissä tai pakissa työväenurheiluliiton siipien suojassa. Tämä tie — kommunistisesta urheiluseurasta porvarilliseen ja siitä suojeluskuntaan — kuuluukin ilmeisesti Moskovan uusimpiin ohjeisiin. Tällaiset tulokkaat esim. ensin muuttaessaan paikkakuntaa helposti voivatkin päästä suojeluskuntiin ja niissä, urheiluainesta ollen, pian päästä innokkaan harjoituksissakävijän ja oppivaisen suojeluskuntalaisen maineeseen. Siinä on vaara, joka on otettava huomioon kaikkialla, varsinkin nyt, kun erinäisiä „palaamisia“ jo on sattunut. Tarkastettakoon asia lähemmin älköönkä ilman muuta luotettako jäsenkirjaan, joka osoittaa, että mies on kuulunut — ehkä vain jonkun hetken — porvarilliseen urheiluseuraan. Nämä, porvarilliset urheiluseurat, eivät näy paljoakaan aukovan silmiänsä.

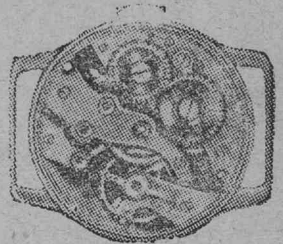
Sk-urheilija.

Takaamme,

että tulette tyytyväiseksi, ostamalla kellon meidän erikoisliikkeestämme ja saatte täyden arvon hinnalle, minkä se Teille maksaa. Jos tilaamanne kello ei kuitenkaan ole Teille täysin mieluinen, saadaan se palauttaa ja vaihtaa toiseen tai ostamme sen takaisin maksamalla myöskin rahtikulunne.

Nro 468 Herrain rannekello kultadoubleeta, 10 vuoden pitotakuulla, oikea sveitsiläinen ankkurikello, 15 kiveä, kellotaulu helmiäisineen, ranneside uudenaikaista nahkavalmistetta. Hinta Smk 450. Saadaan myös vähittäismaksulla, käteistä Smk. 100:—, lyhennystä kuukausittain Smk. 50:—.

Mukana seuraa kirjallinen takuu varmasta käynnistä 2 vuoden ajan.

Tilatkaa ylläoleva kello jo tänään!

Ilmoittakaa tämän lehden nimi tai lähettäkää tämä ilmoitus.

Kuvitettu hintaluettelo lähetetään vapaasti ja postimaksutta.

Oy. Tavaratalo Pohjola

Helsinki Kaisaniemenk. 6.

KULTA- ja HOPEASEPPÄ

K. SAVOLAINEN

OULU, Isok. 21 - Puh. 648. - KEMI Puh. 320

Aistikkaimmat kulta- ja hopeaesineet ostatte liikkeestäni. Ainoastaan monipuolisesti varustettu suurliike voi parhaiten tyydyttää kaikkein vaativimpien ostajain vaatimukset.

Valkoinen työläinen

lähettää katkeramielisen tervehdyksensä työnantajille Sinimustan kautta

Julkaistavaksemme on lähetetty seuraava valkoisen työläisen työnantajille osottama tervehdys, joka mielestämme sangen hyvin kuvaa niitä ajatuksia, joita isänmaallinen työväestömme elää tällä hetkellä, jolloin on jo kasvanut yleinen harhaluulo, että työmaaterrori olisi muka loppunut ja valkoiset työläiset saaneet paljonkin parannuksia ja turvallisuutta oloihinsa. Kirje kuuluu seuraavasti:

Työttömyys nimenomaan valkoisten työläisten keskuudessa on tälläkin hetkellä erittäin suuri. Senlisäksi olemme jälleen joutuneet punaisten silmätikuiksi sekä työnhaussa että työttöminä ollessamme. „Tuossakin menee taas yksi muiluttaja ja porvarien kätyri“ y. m. punaisten tervehdykset ovat meille jokapäiväisiä. Mutta merkillistä, että lukuisat työnantajat yhäkin suosivat punaisia työntekijöitä. Tahtoisin teiltä, työnantajat, kysyä, mitä olioita me teidän mielestänne tässä yhteisessä isänmaassa oikein olemme, me jotka olemme olleet itsenäisyyttä hankkimassa ja aina taistelleet oikean rehellisen lain puolesta. Miksi ei meitä pidetä samassa arvossa kuin noita entisiä punakaartilaisiakin? Eiköhän se olisi edes vähin vaatimus? Teidän työmaillanne on niitä, jotka ovat toimineet teidän surmaamiseksenne ja vieläkin ovat valmiit kukistamaan porvariston maantasalle. Mutta kun joskus taas tulee ratkaisun hetki, ettekö te, työnantajat, viimetingassa taas turvaudu meihin, isänmaallisiin työläisiin? Mikä sokeus saattaa teidät suosimaan noita surmansilmukan punojia työmaillanne silloin, kun meistä suuri osa on työttömänä ja lapsemme näkevät nälkää ja työpaikoillakin meidän täytyy yhä edelleen kärsiä punaisesta röyhkeydestä. Älkää ihmetelkö, jos me ja meidän lapsemme tuntevat katkeruutta, kun tällaista katsotaan läpi sormien.

Ei se riitä, että jonkinmoinen laki työmaaterrorin ehkäisemiseksi on laadittu, se on myös pantava toimeen. Ja kyllä kai sen toimeenpano riippuu ennenkaikkea työnantajista. Nuo punaiset työpaikoillanne ovat kyllä teidän edessänne nöyriä ja hiljaisia voidakseen sitä paremmin toimia salassa entiseen myyrämäiseen tapaansa. Nyt he näyttävät taas saavan niin suuren jalansijan, että puhdistus käy ajanoloon yhä vaikeammaksi, olkoon lakeja mitä tahansa. Tahtoisin sanoa teille, työnantajat, jotka vuosi sitten tunnustitte Lapuan Liikkeen suuren voiman tässäkin asiassa, että hyvin vähän vasta tässä asiassa on aikaansaatu. Me valkoiset työläiset sen tunnemme omissa nahoissamme ja siinä kapeassa leipäpalassa, jonka voimme lapsillemme tarjota tänä hädän aikana. Mekin alistumme mielellämme ajan kohtaloihin, mutta emme voi olla tuntematta katkeruutta, kun ei käytetä niitä keinoja, mitä käytettävissä olisi, että valkoisille työläisille saataisiin jotakin lievennystä. Jos työttömyyskaudesta kerran on kärsittävä, niin kärsikööt siitä ensi sijassa ne, jotka kaiken surkeuden ovat aikaansaaneet, nimittäin punaisen maailmanveljeyden solut. Ymmärtäkää, työnantajat, meidän ajatuksemme ja tehkää voitavanne, jotta asiaan saadaan korjausta. Me odotamme, että Lapuan Liike pitää ohjelmassaan valkoisten työläisten kysymystä ja myöskin toteuttaa sen, sillä ei siitä näy sen paremmin valtiovalta kuin monet yksityiset työnantajatkaan välittävän. Ne pelkäävät vain ammattijärjestöjen valtaa, joitten „uusittu johto“ kyllä jo on näyttänyt oikean karvansa. Kun lehdissä näkyy puhuttavan Taloudellisesta Lapuan Liikkeestäkin, niin toivoisimme, että meidän asiamme siinä saisi oikean sijansa, jotta meidänkin kohdaltamme tuo paljon puhuttu „rauhan tilanne“ palaisi maahan.

Y. V. N.

Hautaustoimisto
Hilja Rousti
Helsinki Etelä-Espl. 22.

Kavahtakaa O.T.K:ta

Merkillisiä porvareita Evijärvellä y.m.

Tässä takavuosina, kun uusia aatteita (tai aatteettomuuksia, miten sen otttaa) niin rutkasti tähän kansaan syövytettiin, menivät monilta käsitteet sekaisin. V. 1918 tehtiin jonkunverran selvää porvariston ja luokkataisteluoppiin nojaavan sosialistis-kommunistisen maailmankatsomuksen välillä, mutta ei kestänyt kauan, kunnes monessa muodossa harjoitettu „eheytymispolitiikka“ taas pääsi sotkemaan terveaivoistenkin ihmisten ajatusrustinkeja.

Osa porvarillisina itseään pitäviä on monella tavalla, osittain kai tyhmyydestäkin johtuen, joutunut edesauttamaan punaisten pyrkimyksiä. Eräs tällainen ala on osuustoiminta, jossa punaiset aikoinaan suorittivat mestarillisen solutustyön. O.T.K:n jäsenosuuskaupat ovat, kuten tunnettua, olleet se joka pitäjässä sijaitseva etappi, jota myöten „varat kansan hankkimat on menneet kaikki konnain kukkaroon“, s.o. erinäisiä välillisiä teitä Moskovan laajalle ulotettuihin lafkoihin. Ymmärrettävää tietysti on, että sosialistit ja kommunistit ovat ylläpitäneet näitä liikkeitä, joissa vuosien mittaan johto- ja henkilökunta on valittu yhä kirkkaammista luokkatietoisista tovereista ja toverittarista. Mutta sitä ei jaksa käsittää, että tänäkin päivänä löytyy monia porvareina itseään pitäviä, jotka ovat näiden kauppojen vakituisia kundeja. Tiedämme useita paikkakuntia, joissa OTK:n myymälät ovat vieläkin puhtaiden kommunistien hallussa ja siitä huolimatta näitä liikkeitä käyttävät monet isänmaallisina itseään pitävät kansalaiset ostaen niistä elämäntarpeensa aina OTK:n tulitikkuja myöten. Mutta vielä ihmeellisempää on, että OTK:n firmojen hallintoelimissä toimii miehiä, jotka oman kuntansa valtuustossa ja lautakunnissa edustavat jotakin porvarillista puoluetta. Mainitaksemme vain yhden pienen esimerkin: Evijärven pitäjässä, aikoinaan Etelä-Pohjanmaan punaisimmassa, jossa L.L.:n synnyttyä suoritettiin voimallista isänmaallista nousua ja puhdistusta, on OTK:n osuuskauppa huomattava kaupallinen tekijä ja sen osakkaina ja johdossa toimii tänäkin päivänä kunnan porvarillisiin kuuluvia tunnettuja kansalaisia. Miten tämä on ymmärrettävissä?

Kun tällaista yhteistoimintaa punaisten kanssa harjoitetaan, ei ole ihme, että punaisuus kaikin puolin heti tilaisuuden tullen nostaa päätänsä. Ja tunnettuahan monelle onkin, että samaisessa Evijärven pitäjässä jo viime joulukuulla kommunistit tavattiin tuoreeltaan perustamassa erinäisin uusin kyltein uusia yhdistyksiä suljettujen tilalle. Porvarillinen leväperäisyys antaa selviä tuloksia.

Muistakaa, isänmaalllset kansalaiset: Ei penniäkään kommunistien rahankeruulaitoksiin, OTK:n osuuskauppoihin, sen kahviloihin t.m.s. kaupallisen verhon taakse kätkettyihin Moskovan torikasseihin. On jo sinänsä maalle häpeä, että moisia firmoja kaupparekisterissä saa olla.

Kuluttaja.

Kirjola Oy.

OULU Kirkkok. 29

Konttori- ja koulutarpeita, leluja, tapetteja y.m.
Alallaan monipuolisin valikoima paikkakunnalla

Rovaniemen Rautakauppa O/Y

ROVANIEMI PUHELIN 23

„Lapualaismieliset Oulussa“

Ostaessanne sinimustan „Lapuankravatin“ liikkeistämme kannatatte samalla Lapuanliikettä.

J. A. LUKKARILA
Oulu.

JAAKKO KEMPPAINEN

Puhelin 12 OULU Asemakatu 2

I-luokan VAATTURILIIKE
Lajiteltu varasto koti- ja ulkomaan kankaita

Kieltolain epäonnistumisen syistä

Toiveet kieltolain siunauksista ovat osoittautuneet vääriksi, ajateltakoon asiaa miltä kannalta tahansa. Kiivaimmatkin kieltolain kannattajat myöntävät, ettei tilanne ole niin hyvä, kuin miksi kieltolain laatijat sen kuvittelivat muodostuvan. Kieltolain kannattajista ovatkin monet asettuneet sen vastustajien riveihin tultuaan havaitsemaan, ettei toivottuja tuloksia voida kieltolain kautta saavuttaa.

Se, että suomalaiset sillä innolla kuin tapahtui laativat kieltolain, johtuu toisaalta siitä, ettei meillä ollut toimintatarmollemme niin täysin vapaata asiaa Venäjän vallan aikana kuin raittiuskysymyksen ajaminen. Siksi me vuodatimme kaiken voimamme siihen ainoaan asiaan joka meillä vapaasti käsiteltävissä oli. Toisaalta Suomen kansaa oli totuttu pitämään lainkuuliaisena kansana siinä määrin, että katsottiin lain keinoilla voitavan melkeinpä matemaattisella tarkkuudella päästä toivottuun tulokseen. Jäi tässä kiihkossa ajattelematta perusteellisemmin niitä mahdollisuuksia ja rajoja, joita lailla semmoisenaan on tai saattoi olla jonkun päämäärän saavuttamiseksi. Nyt nämä heikkoudet ovat tulleet havaituiksi kovan todellisuuden opettamina.

Kieltolaki on luonnoton. Ei korkeinkaan kristillinen siveyslaki asetu ehdottoman kieltolain kannalle. Kristillinen siveysoppi asettuu, mikäli väkijuomista on puhe, ei käyttämistä, vaan väärinkäyttämistä vastaan. Kaikki, mikä on ulkopuolella himon ja juopumisen on kristillisen siveysopin mukaan väkijuomakysymyksessäkin määrätyillä rajoituksilla luvallista. Siksi se tuomitsee vain himon ja juopumisen, mutta ei nauttimista. Jos tarkoituksena olisi edes suhteellisesti raittiuden saavuttaminen, silloin olisi ollut lainlaatijoitten tehtävänä lähinnä laeissa määritellä ne rajat, joissa luvallinen käyttäminen voi tulla kysymykseen. Sitä mikä on luvallista, ei lailla saa tehdä luvattomaksi.

Väkijuomalainsäädäntömme laatijat ovat siis erehtyneet pyrkiessään pitemmälle täydellistä saavuttamista kuin mitä se yleensä nautintoa koskevissa kysymyksissä tässä maailmassa on mahdollista tai luvallista. Ja n.s. kristityt ovat erehtyneet siinä, kun he uskovat voivansa asettaa samat päämäärät ei-kristittyjen saavutettaviksi kuin mitkä heille itselleen ehkä ovat mahdolliset. Ja eiväthän n.s. kristityt kieltolakia edes tarvitse. Vähiten kai juuri he. Heidänhän ajatuksensa mukaan kieltolakia tarvitsevat „heikot veljet", jotka lakia rikkovat. Asettukoot kristityt heikkojen veljiensä vartijoiksi. Se on hyödyllisempää kuin lain kiivailu.

Edellisestä jo selvinnee, että kieltolaki on mennyt pitemmälle kuin lainlaadinnassa korkeintakin mittapuuta käyttäen on ja saa olla luvallista. Kieltolaki tuomitsee rikokseksi senkin, mikä sitä itse asiassa ei ole. Tässä lain heikoin ja turmiollisin kohta, johon muutos on saatava aikaan.

Kansassamme on yhäti eräs turmiollinen usko lain voimaan nähden Käsitetään siten, että kun joku asia saadaan lakiin, niin silloin tämä laki myöskin muuttaa ihmisen omalla voimallaan lain edellyttämää elämää elämään. Tämä usko on nyt kuitenkin joutunut häpeään ja joutaa joutua. Ei ole ainoatakaan todistusta siitä, että laki olisi antanut kenellekään ihmiselle sen edellyttämät siveelliset voimat Vaan milloin näitä siveellisiä voimia on, ovat ne lähtöisin muualta kuin itse laeista. Vaikka varkaus, valehteleminen j.n.e ovat joka tapauksissa rikoksia, eivät ne ole hävinneet, vaikka niitä vastaan on aina ollut ankarat lait. Toinen erehdys on siinä, että uskotaan ihmisiä voitavan kasvattaa hyviksi silloinkin, vaikka kasvatuksessa tarvittavia siveellisiä voimia ei voida riittävästi antaa kasvatettavalle. Laki ja kasvatus voivat ainoastaan ilmoittaa, millaisen elämän pitäisi olla, mutta itse elämää nämä inhimilliset tekijät eivät luo. Nämä voimat ovat lakien ja nykyaikaisimman kasvatuksen ulkopuolella. Tämän asian selvittämiseksi pitäisi kosketella niin monia kysymyksiä, että tällä kertaa sen kokonaan syrjäytämme.

On unohdettu, että laki herättää juuri ne himot, jotka se rankaisee. Tästä johtuu, että kieltolaki on luonnollisesti lisännyt juopottelua Ennen kieltolakia käytettiin tässä maassa n. 1,5 litraa henkeä kohden paloviinaa, nyt vastaavanlaista juomaa n. 8,5 litraa. Liian ankara laki edistää juuri sitä, mitä se aikoo hävittää Meidän maassamme on aikoinaan ollut hyvin ankara kahvinkieltolaki; siitä on ollut seurauksena, että maassamme käytetään kahvia suhteellisesti enemmän kuin missään muussa Europan maassa. Lainlaatijoitten ei ole pyrittävä tuulentupiin, vaan tarkoin harkittava, paljonko kansan siveellinen selkäranka kestää. Jos siveellinen selkäranka katkeaa, kantaa se seurauksensa elämän painumisena kaikilla eri elämän aloilla. Israelin hirtoriassa havaitaan, että esim. patriarkkojen aikana oli luvallista sellainenkin, mikä Mooseksen lain voimaantultua oli suuri rikos. Vasta kun kansan siveellinen selkäranka kiristämistä sieti, kiristäminen pantiin täytäntöön. Ja silloin oli kysymyksessä vain sellaiset asiat, jotka joka tapauksessa olivat rikoksia. Rikoksiakin oli pakko sietää siveellisen selkärangan vahvistumista odoteltaessa Kahdesta pahasta valittiin pienempi!

Vetoomus kansanäänestykseen on väärä Kansa äänestää yleensä sen mukaan, kuinka se pannaan äänestämään. Äänestyksen tulos useimmiten riippuu kiihotuksesta, mikä määrätyille yksilöille sopii. Mitään ehdotonta oikeuden mittapuuta ei kansanäänestys eikä yleinen mielipide osoita. Kieltolain sanotaan olevan voimassa Suomen kansan tahdosta. Kun se eduskunnassa

Siltasaarella ei nukuta

Silmäilimme maaliskuun 12 päivän „Suomen Sosialidemokraattia". Se oli niin rikassisältöinen, että siitä riittäisi pakina-aihetta pitkäksi aikaa, mutta valitettavasti lehtemme tila ei salli niihin perinpohjaisemmin puuttua ja kun sama lehti seuraavana päivänä on yhtä surullisen koomillinen ja muut vasemmisto- sekä keskustalehdet yrittävät kulkea perässä, niin meidän on pakko kosketella kysymyksessä olevaa numeroa vain aivan suppeasti.

Ensinnäkin lehden kellarimestari „Sasu Punanen" nälvii Vihtori Herttuaa sen johdosta, että tämä on laatinut Uteen Suomeen omalla nimellään varustetun kirjoituksen, jossa hän lausuu hallituksen muodostajille evästykseksi muutamia vakavia sanoja. „Eiköhän kiristys ja uhkailu auttaisi, kun kerran jo pelkkä säikytteleminen kuukausi sitten tepsi niin hyvin", lausutaan siinä, millä tarkoitetaan, että isänmaalliset piirit luulevat saavansa hallitukseen mieleisensä miehet uhkaamalla ja peloittelemalla, kun kerran presidentinvaalikin raukesi onnellisesti peloittelulla, ikäänkuin presidentin valitsijamiesten olisi pitänyt jotain peljätä. Kun Vihtori Herttua kirjoituksessaan vetoaa uskontoon ja tekee sen johdosta eräitä syytöksiä siltasaarelaisia kohtaan, on se Sasun mielestä tekopyhyyttä ja jumalanpilkkaa; sellaisiakaan kohtia ei puutu, joiden julkaiseminen lain mukaan pitäisi olla sakonalaista. Niinpä asessori Kares saa arvonimen: jesuiitta, ja Herttuan sairauden sanotaan johtuvan jostain hämäräperäisistä syistä — ties mistä.

Samassa numerossa „muut lehdet"-osastossa on arkkipiispa Ingmanin eduskuntatalon vihkiäisjuhlajumalanpalveluksessa pitämä saarna otettu peukaloitavaksi, sama saarna, josta lehti aikaisemmin ei ole maininnut mitään, ei edes että eduskuntatalon vihkiäisissä saarnaa pidettiinkään, mutta kun huomasi „Maakansan" sitä väännelleen ja käännelleen, niin se huomasi, että tuopas sopii mainiosti ottaa agitatiovälineeksi ja sovittaa sen kärki lapualaisiin päin, vaikka ei liene epäilystäkään etteikö Ingman huomauttaessaan poliittisesta moraalista lähinnä tarkoittanut siltasaarelaisia, sillä he ennen muita juuri ovat poliittisen moraalin puutteessa. Arkkipiispaa kehoitetaan lukemaan saarnansa asessori Karekselle, milloin tämä joutaa tuomiokapitulin istuntoon Vihtori Kosolan kanssa tekemiltään villitysmatkoilta — niin sanat kuuluivat. Tällä tarkoitetaan, että Kares olisi erikoisesti poliittisten moraalisaarnojen tarpeessa.

Mäntsälän tapausten sanotaan olevan barbaarimaisia ja Ajan Sanan levittävän vääriä tietoja Mäntsälassä kiihoituspuheita pitämässä käyneestä Otto Toivosesta, uhataanpa Ajan Sanaa painokanteillakin. Mitenkähän lienee, emme voi tätä kirjoittaessa sanoa pitävätkö Ajan Sanan tiedot Toivosen menneisyydestä paikkansa — jos ne pitävät, niin emme lainkaan ihmettele sitä kohtelua, jonka uhriksi hra Toivonen Mäntsälässä joutui, sillä syiden ja seurausten laki pitää vieläkin paikkansa — mutta vaikka niissä tiedoissa olisi jonkun verran liikaakin, niin provokaattori hra Toivonen joka tapauksessa oli ja sellaisena on häntä arvosteltava. Tällä emme tahdo sanoa, että ihannoisimme mäntsäläisten tekoa, mutta tahdomme vain huomauttaa siitä, mitä vaikuttimia heillä on tekoonsa saattanut olla.

Lehden etusivulla on suuri rubriikki „Kieltolain muuttamista vastustetaan" jossa kerrotaan jostakin 20—30 henkeä käsittävästä kieltolainkannattajain kokouksesta. Tottakai siitä pitää suuri numero tehdä, kun joku piskuinen lauma asettuu kieltolain puolelle — minkälaisia kaistapäitä senkin kokouksen osanottajat lienevät, emme satu tietämään — mutta eipä sama lehti tee suurta numeroa siitä voimaperäisestä kieltolainvastustamisesta, mikä viime aikoina ilahduttavan suuressa määrin on ollut havaittavissa. Ymmärrettävää kylläkin, sillä kuuluuhan kieltolakikin yhtenä osana siihen kuristussysteemiin, jonka vasemmistolaiset maassamme aikovat panna täytäntöön.

Tämä kaikki on yhdestä ainoasta S. S:n numerosta. Mitä se lehti huomenna sisältää, siitä voisi taas pitkälti kirjoittaa. Lehti on kaikessa koomillisuudessaan kovin naurettava. Ja sangen mielenkiintoinen. Ilman sitä olisi meillä puute pakina-aiheista.

X.

---

säädettiin, kerrotaan Jonas Castrénin kuitenkin olleen kyykyksissä tietämättä, oliko hänen seisottava, kuten kaikkien muitten edustajien vai istuttava. Hän nähtävästi oli oikeassa — yksin. Tämä „yksimielinen kansan tahto" on osoittautunut erehdykseksi. Kansa ei olekaan tahtonut kieltolakia. Ja kieltolakipuolueissa ryypitään lujasti. Me olemme kieltolakipuolueittemme kautta jo monasti äänestäneet kieltolaista. Eiköhän jo vähitellen sopisi ryhtyä uskomaan ettei kieltolakitilannetta mikään äänestys muuta eikä kansan juomahimoa vähennä. Tarvitaan viisaita ja riippumattomia lainlaatijoita, jos sellaisia meillä on ja saa olla.

Lainlaadinta ylipäänsä on totuuden ja oikeuden etsimistä ja löytämistä. Olisi moninverroin hyödyllisempää keskustella niistä edellytyksistä, joita lainlaatijoitten t ä y t y y omata voidakseen täyttää tehtävänsä totuuden ja oikeuden löytämiseksi kuin kiistellä kieltolaista, joka on voimassa maassa virallisesti, mutta käytännössä tulee mitä röyhkeimmällä tavalla rikotuksi. Tulevaisuutemme historia varmaan merkitsee eräinä suurimpina onnettomuuksinamme kieltolakikiihkoilun ja tunnustaa: kieltolaki on käytännössä mahdoton ja väärä.

V. V—o.

PIENI KIRJE.

Terve tuloa, sinä Lapuan Sinimusta! Tulit niin reippaana, rohkaisevana, ja puhdistavana kuin raitis ja kirpeä pohjatuuli.

Niin — älkää antako tulen sammua!

12. 3. —31. E.S.

Eugen Schauman

(Jatkoa n:sta 2)

Tähän kouluajan leikkipiiriin, joka muodostui yliopisto-opintojen aikana ystävä- ja toveripiiriksi, kuuluivat paitsi edellämainitut m.m. Eugenin sisar Sigrid, Lisi ja Elin sekä Leonard Borgström, Einar ja Lisi Florin, Karin ja Erik Åkerman, Erik ja Göstä Harttwall y .m. Kesäisin harrasti tämä piiri ahkerasti yhteisiä purjehdusmatkoja, jotka jäsenissä herättivät voimakkaan luonnontunteen ja kiintymyksen purjehdusurheiluun. Tässä piirissä koki Eugen myöskin ensimäisen ja ainoan rakkautensa naista kohtaan, mikä rakkaus ei kuitenkaan johtanut sen pitemmälle. Näin kehittyi pojasta nuorukainen, johon ei ole voinut olla voimakkaasti vaikuttamatta se terve ja luonnollinen henki, keskinäinen luottamus ja uskollinen toveruus, mikä sanotussa ystävä piirissä hallitsi ja vallitsi. Joulukuun 13 p:nä 1895 otettiin Schauman Helsingin yliopiston kirjoihin. Hän oli tällöin 20 vuota täyttänyt. Kahdentenakymmenentenä syntymäpäivänään sai Eugen isältään, Vaasan läänin kuvernööriltä, kirjeen, jossa isä lausuu m.m. „Ota vastaan, poikani, minun onnentoivotukseni syntymäpäiväksesi. Sinä olet nyt iältäsi aikamies, ja minua ilahduttaa voidessani sanoa, että sinä minun mielestäni olet myös hyvin vakavoitunut arvostelukyvyltäsi ja harkinnaltasi. Jatkukoon vain sitä, niin kyllä sinusta aikaa myöten tulee vallan täysipainoinen mies".

Schauman kirjottautui kevätlukukaudella 1896 lainopilliseen tiedekuntaan liittyen Uusmaalaiseen osakuntaan. Hän oli aluksi hyvin ahkera, niin että hän sivuutti opinnoissa puolta vuotta aikaisemmin ylioppilaiksi tulleita tovereitaan, mutta myöhemmin alkoi hän ottaa innokkaasti osaa seura- ja ylioppilaselämään. Varsinkin viihtyi Eugen hyvin osakunnassaan vuosisadan vaihteessa syntyneessä „Raketti"-nimisessä yhtymässä, joka kokoontui keskustelutilaisuuksiin joka toinen viikko. Tässä ryhmässä ei yleensä hyväksytty sitä maassamme miltei yleistä uskollista ajatussuuntaa, joka piti mahdollisena meidän oikeusyhteiskuntamme yhdistämistä venäläiseen tsaarivaltaan, vaan päinvastoin odoteltiin ja toivottiin eron tilaisuutta. Heti kun Bobrikoff oli aloittanut maassamme komentonsa, virisi tässä piirissä aktivistisia pyrkimyksiä, jotka passiivisen vastarinnan ohella etsivät voimakkaampia puolustuskeinoja.

Joulukuun 2 päivänä 1898 suoritti Schauman lainopillisen kirjallisen kokeen ja seuraavan vuoden joulukuun 16 päivänä tutkintonsa lopullisesti. Tältä ajalta on hän merkinnyt muistiinpanoihinsa m.m. seuraavaa: „Joulukuun 2 päivänä minä menin kokeeseen ja kirjoitin jotain, mitä en ollut milloinkaan lukenut, minä käytin niitä vähäisiä lainopillisia tietojani, joita minun oli onnistunut hankkia ja sitä pientä järjen hiukkaa, mikä minulla on". Eikö tässäkin esiinny hänelle luonteenomainen vaatimattomuutensa. „Jouluaattona", jatkaa hän, „oli minun nimeni lehdessä niiden onnellisten joukossa, jotka oli kokeessa hyväksytty. Se oli hyvä joululahja, Nyt piti vain jatkaa, aloittaa tutkintoluvut täydellä todella. Sillä seuraavaksi jouluksi piti minun valmistua, se oli minun päätökseni. Jo seuraavana päivänä aloin tehdä työtä ja jatkoin sitä tarmokkaasti, kunnes minä valmistuin joulukuun 16 päivänä 1899. Klo 7 aamusta istuin minä kirjan ääressä, istuin siinä yhtämittaa klo 11—1/2 12:een yöllä, lukuunottamatta yhtä tuntia 1/2 9—1/2 10, jolloin minä olin ulkona hiihtämässä tai pyöräilemässä. Minä luin hurjasti".

Tapaamme taas tässä Eugen Schaumanille ominaisen periaatteiden pyhyyden tunnon, mikä saattoi pienissä asioissa muodostua itsepäisyydeksi, mutta josta saattoi tulla murtumaton voima suuren asian palveluksessa.

Schauman oli innokas urheilija. Hän harjoitti ahkerasti ampumista, hiihtoa, purjehdusta, miekkailua ja pyöräilyä yksinomaan terveydenhoidollisista syistä. Näillä kasvatti hän itselleen henkistä ja ruumiillista voimaa, murtumatonta tarmoa ja taipumatonta tahtoa. Hänen purjehdusopettajanaan ja toverina oli maailmankuuluisuutta kilpapurjehtijana ja veneenrakentajana myöhemmin saavuttanut koulu- ja ylioppilastoverinsa Gustaf Estlander, joka antoi Eugenista arvosanan: „Luotettava ja aika hyvä, harvasanainen, mutta me tulimme hyvin toimeen ja viihdyimme toistemme seurassa". Miekkailunopetusta sai Schauman tunnetuilta yliopistonopettajilta Maur. Mexmontanilta ja M. Björksteniltä. Polkupyörällä teki Schauman pitkiä matkoja, m.m. syksyllä 1897 ajoi hän Vaasasta vuoden 1808 sodan aikaisille muistomerkeille Oravaisiin, Juuttaalle, Lapualle, Ruonalle ja Alavudelle sekä sieltä Helsinkiin 180 kilometrin nopeudella päivässä. Enimmin oli Eugen kiintynyt kuitenkin ampumaurheiluun, mikä johtunee hänen suonissaan virranneesta sotilasverestä. Alunperäinen tarkoitus oli Eugenilla antautua esi-isiensä sotilasuralle, mihin kuurous kuitenkin teki hänet sopimattomaksi. Tästä on hän eräälle toverilleen lausunut: „Kun minulle selvisi, että olin liian kuuro voidakseni tulla sotilaaksi, musteni silmissäni; koko elämä tuntui menettävän arvonsa."

(Jatkoa seuraavassa numerossa.)

Jos sosialisti sinua kiittää, tarkista kantasi!

SINIMUSTAA

ovat useat vasemmisto- ja keskustalehdet rientäneet vastaanottamaan tunnetulla omalaatuisuudellaan. Useimmat näkyvät jostakin käsittämättömästä syystä alkaneen pelätä ruumiita. Lehteämme halutaan leimata ylösnousseeksi „Aktivisti“-vainajaksi, vaikka perustelut jäävätkin naurettavan hämäriksi. Alotteen teki „Ilkka“ asiallisella uutisella, minkä jälkeen sen kirkkaan -vasemmistolainen henkiveli „Keski-Pohjanmaa“ lainasi uutisen ja esitti samalla viittailuja moraalittomaan menneisyyteemme. Olisimme kiitollisia, jos salat muitta mutkitta tulisivat julki, että saisimme tietää, millä tavoin olemme tulleet häirinneeksi kirjoittajan nuhteetonta vaellusta. Voisimme sitten palata asiaan harkitsemallamme tavalla. Suomen Sosialidemokraattikin puolestaan näyttää kohdistaneen huomionsa etupäässä vaatimattomaan persoonaamme. Puuttumatta lehden uutisnikkarin täysrenkimäiseen tyyliin ilmoitamme, että n.k. taiteilijana tosiaankin olemme avustaneet erinäisiä sikäläisiä lehtiä, mutta ettemme koskaan ole alistuneet emmekä tule alistumaan siltasaarelaiseen klikittymishenkeen, mitä taiteeseen tulee. Lienee terveellistä viitata siihen, että Sos-demin taholla tiêdetään sangen hyvin, että niin sen omaan kuin erään toisenkin vasemmistolehden toimitukseen kuuluu (toisessa tapauksessa on kuulunut) toimittajat, jotka aikoinaan ovat osallistuneet m.m. Aunuksen retkeen. Molemmat ovat sitäpaitsi avustaneet m.m. „Hakkapeliittaa“ mainitsematta tietääksemme esim. „Lapuan Koirista“ mitään toimituksessa käydessään. Niin keskustan kuin vasemmistonkin äänitorville lausumme puolestamme vilpittömät kiitokset vasta-alkavan lehtemme puolesta reklaamista, jota ne ovat siitä huomattavalla asianharrastuksella tehneet.

H. A.

„Sinimustan” toimitukselle

Allekirjoittanutta ihmetytti suuresti se, että „Sinimustan“ toimitus oli suonut tilaa lehden viime numerossa olleelle „Todellisen raittiusmiehen“ kieltolakikirjoitukselle. Epäilen, etteikö sitä kirjoitusta liene lähetettykin Lapinlahdesta tai Niuvanniemestä, sillä en voi uskoa että kukaan täysijärkinen moisia typeryyksiä kirjoittaisi. Kieltolakia ei voida puolustaa millään järkisyillä: se on moneen kertaan julkisuudessakin todistettu asia. Se seikka, että maassamme on vielä kieltolainkannattajia niin paljon kuin niitä on lienee vain ymmärrettävissä siten, että kaikki ne, jotka kannattavat kieltolakia ovat päästään tärähtäneitä. Lehtenne toimitus on kai julkaissut „Todellisen raittiusmiehen“ kirjoituksenkin osoittaakseen minkälaisia hulluja ne kieltolakimiehet oikein ovat ja onhan se lukijallekin vaihteen vuoksi mukavaa saada lehdestä järkevän puheen välillä lukea taulapäidenkin kynäntuotteita. Siitä, että kieltolakihullut julkisuudessa peittelemättä esittävät typerät ajatuksensa kaikkien nähtäväksi, ei ole sanottava muuta kuin hyvää, jotta nähdään mitä lajia vakeä he ovat ja osataan heihin suhtautua sen mukaan.

Lehdessänne on moni kirjoittaja kosketellut kieltolakia järkevälläkin tavalla ja siihen olen varsin tyytyväinen. Jos Lapuan Liike ottaa ajaakseen kieltolain kaatamisen, niin silloin se varmasti kaatuu.

Toinen todellinen raittiusmies.

*

Kieltolakikysymys on kaikesta päättäen sangen lähellä kansamme sydäntä. Kieltämättä on julkinen sana asiaa käsitellyt liian yksipuolisesti, ja omasta puolestamme ihmettelemme, minkävuoksi joku laki tarvitsee pystyssä pysyäkseen oman äänenkannattajan. Ylläolevan kirjeen julkaisemme siitä huolimatta, että sen kirjoittaja suorin sanoin moittii kansaamme kieltolakiin nähden. Edelleenkin tulemme antamaan tilaa rehellisille mielipiteille niin puolesta kuin vastaankin.

Toimitus.

YMÄR ABDRAHIM

HELSINKI — ISOROBERTINKATU 27
Puhelin 37 780 — 37 627

Villa-, pumpuli-, pellava- ja verhokankaita. Suuri valikoima.

„Parlamentarismiin"

ei saisi koskea

Luimme äskettäin Uudesta Suomesta kansanliikkeenjohtaja Vihtori Herttuan kirjoituksen. Omaksuimme heti siinä esitetyt ajatukset, jotka mielestämme ovat aivan paikallaan tänä aikana, jolloin tälle maalle yritetään saada uusi luja ja puoluepyyteistä riippumaton hallitus, sillä tässä kysymyksessä, jos missään, voidaan helposti iskeä harhaan ja tuottaa maalle suurta onnettomuutta, jos ministerien tuoleille asetetaan miehiä, jotka saattavat tämän maan samaan alennustilaan, mistä kansanliike sen nosti. Se on kertakaikkiaan uskottava, ettei L. L. jätä maata enää kavaltajien käsiin ja jos maalle asetetaan epäisänmaallinen hallitus, niin ei Lapuan miehet siinäkään tapauksessa ole neuvottomia. Mielestämme on siis paikallaan, että ajoissa sanotaan kuinka vakava asia hallituksen muodostaminen on ja mitä isänmaallisen kansanliikkeen miehillä on siinä asiassa sanottavaa, niinkuin hra Herttua kirjoituksessaan on tehnyt.

Vasemmistolehdet alkoivat nähdä peikkoja heti kun hra Herttuan kirjoitus näki päivänvalon ja nostivat kauhean melun — »Kansan Lehti» ja »Svenska Pressen» oikein pääkirjoituksissaan — sen johdosta. Hra Herttua on joutunut ennenkuulumattoman parjauksen uhriksi. Häneltä sanotaan puuttuvan — niin tekee esim. Suomenmaan »Eero», jota nimimerkkiä käyttää sanotun kansanliikkeelle vihamielisyydestään tunnetun lehden päätoimittaja — vastuuntunto, säädyllisyys ja muut kunnon ihmiselle kuuluvat ominaisuudet.

Hyvin ymmärrettävää tälläinen ajojahti. Se on pelko, joka panee vasemmistolehdet huutamaan, pelko siitä, että hra H:n kirjoitus tekisi sille tarkoitetun vaikutuksen, ja että hallitus muodostettaisiin isänmaallisista miehistä. Ja kun kirjoitusta ei voida vastustaa asiallisilla syillä, kun siinä esitettyjä tosiasioita ei voida kumota, niin ei ole muuta keinoa jälellä kuin ryhtyä väristelemään kirjoitusta ja parjaamaan kirjoittajaa.

Julkaisemme kirjoituksen toisessa paikassa lehteämme.

OY. KULTALA AB.

Helsinki, Fredrikinkatu 23

Erikoisvalmisteet kaikenlaiset
EMALJIMERKIT
seuroille ja yhtymille.

Pieni huomautus

„Ilkan" „Tirkistäjälle".

Kun Te äskettäin pienessä murrepakinassanne selostitte Seinäjoen ratitiuskokousta, syytitte Te väärällä lipulla purjehtimisesta niitä, jotka mahdollisesti ovat olleet vastakkaista mieltä mainitun kokouksen kanssa. „Selvän pelin me tahdomme", kuului juhlallinen vaatimuksenne. Kysymme: Minkävuoksi itse vierotte tuota vaatimaanne „selvää peliä"? Pakinassanne puhuttiin m. m. meidän muka kokoukselle lähettämistämme terveisistä. Sellaisia ei täältä ole lähtenyt. Jo lehtemme ensi numerossa mainitsimme sitäpaitsi, että tulemme julkaisemaan mielipiteitä niin kieltolain puolesta kuin sitä vastaankin, ja että niin olemme tehneet, ei liene salattavissa. Ei pidä lähteä syyttelemään muita likaisesta lipusta, ennenkuin on itse tullut käyneeksi lippupyykillä.

Silmä.

SINIMUSTA

Lapuanhenkinen julkaisu

Ilmestyy Lapualla kerran viikossa.

Tilaushinnat:

Kokovuosi 60 mk., puolivuosi 35 mk., maaliskuun alusta vuoden loppuun 50 mk.

● Tilatkaa Sinimusta ●
Ryhtykää asiamieheksi

Kunnioittaen:

Sinimustan Toimitus ja Konttori
Lapua.

PUKEUTUA HYVIN!

Ei merkitse pukeutua kalliisti, vaan pukeutua aistikkaasti. Pukeutua niin, että pukunne kangas sekä sen somisteet ovat sopusoinnussa niin hyvin toistensa kuin Teidän oman minänne kanssa.

Mutta ei voi pukeutua hyvin ellei voi valita. Mitättömästä, pienestä varastostosta on vaikea löytää haluamaansa, kun taas suuresta, hyvinvalikoidusta helpostikin saa mieleistään.

Meidän 30 vuoden kokemuksemme sekä ainutlaatuisen huolellisesti valikoidut varastomme mitä erilaisimpia naisten pukeutumisvälineitä takaavat tyytyväisyytenne.

Näyteikkunamme toimivat jo ulospäin oppaina valinnassanne.

BULEVARDI 6
HELSINKI
Puh. 27 532, 25 786,

A. Niemeläinen Oy.

Oy. Helsingin Paperikeskus

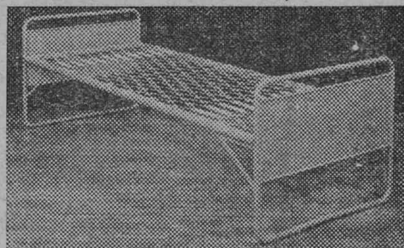
HELSINKI

Vuorika 22 Puh. 22 685

Myy:

Paperia, Kansliatarpeita, Paperitavaroita, Lasku- ja kirjoituskoneita, Monistuskoneita sekä tarpeita y.m.

RAUTAINEN SÄNKY „Funkis"-mallia

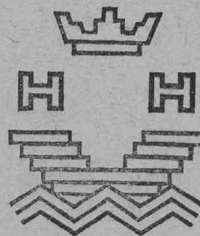
Jousipohjainen, luja, siro, päädyt pohjan alle kääntyvät. — Huokea.

HELSINGIN UUSI RAUTASÄNKYTEHDAS
Omistaja J. Merivaara.
Helsinki — Aleksanterink. 13 — Puhelin 31 397

KOKKOLAN LAKIASIAINTOIMISTO

Omistaja: HELGE SLOTTE, hovioik. ausk.
Isokatu 23 KOKKOLA Puh. 1 35

Toimittaa kaikkia alaan kuuluvia asioita kotimaassa ja ulkomailla.
Matkoja maaseudulle tehdään.
Palkkiot ehdottomasti kohtuulliset.

Hotelli Helsinki
Hallituskatu 12
Puh. 30701 keskus

Helsingin käyntiänne varten

tahdomme erikoisesti suositella

Hotelli Helsinkiä

miellyttävänä ruokailu- ja asuinpaikkana.

EDACOTO -KYNÄ

automaattisesti syöttävine, vuodeksi riittävine lyijyineen.

Hinnat Smk. 55:— ja 75:—

Nimenne kaiverramme maksutta kynään.

TH. WULF Helsinki.

Arvoisat Lapuan ja Kauhavan naiset

Kevät hattu- ja Leninkinäyttely

perjantaina 27 p:nä Lapualla Tapiolan Matkustajakodissa. Lauantaina 28 p:nä Kauhavalla Orrenmaan matkustajakodissa.

Juuri saapunut varastoomme kevään viimeiset uutuudet. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne ja käykää joukolla valitsemaan itsellenne mieluinen ja muodikas hattu sekä leninki.

Käsitöitä sisäänostohintoihin.

HUOM! Vanhoja hattuja korjataan halvalla uuteen uskoon.

Hattuaitta Charme.

Kolme
k… tta
K…

Riihimäki, Lopentie
J. J. Jäykkä

Lapuan Liikke…
kuultua ja K…

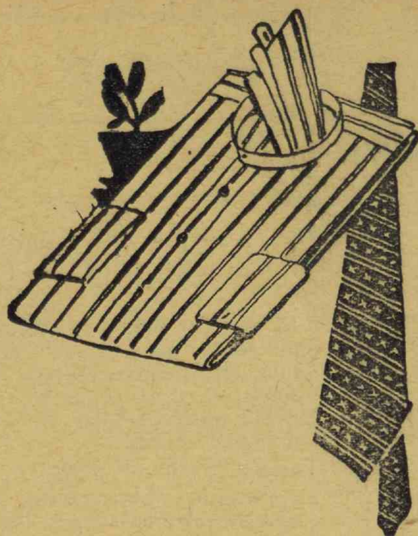
Kirjoittanut:

Luutnantti ARTTURI VUORIMAA.

Viruessaan viisi viikkoa Katajanokan vankilassa, kirjoitti luutnantti Vuorimaa suurimman osan tästä mielenkiintoisesta kirjasta, joka valmistuu vielä maaliskuun kuluessa. Kirjassa on 150 sivua tekstiä ja 20 sivua kuvia. — Hinta nid. Smk. 30:—, sid. 40:—.

Vihtori Kosola on tarkastanut käsikirjoituksen.

Ennakkotilauksia vastaanottavat lukuiset asiamiehet. Asiamiespapereita saa osoitteella: Artturi Vuorimaa, Lapua, Kosola.

On suloinen tunne,

kun tietää olevansa kiireestä kantapäähän siististi ja aistikkaasti puettuna. Vaatevarastoanne täydentäessänne ostakaa siis

S. O. K:N

TRIKOOTEHTAAN JA NEULOMON

TYYLIKKÄITÄ JA ENSILUOKKAISIA VALMISTEITA

Näitä valmisteita myydään **kaikissa S. O. K:n jäsenosuuskaupoissa.**

E. A. TULIKOURA

Asianajotoimisto

Helsinki

Kluuvik. 8. Puh. 21 323.

Hyvinkään Lakiasiaintoimisto

Lakit. kand. varatuomari

OLAVI LINNOVE

OSOITE: Hyvinkään asema
Saukkosentie Aarnion talo
PUHELIN: Hyvinkää N:o 97

Lapuan Liikkeen merkkiä

saa tilata Lapuan Liikkeen kansliasta Lapualla. Merkki maksaa 25 mk., josta Lapuan Liikkeelle lankeaa osa. Kehoitamme kaikkia liikkeeseen lukeutuvia tekemään tilauksensa ensi tilassa.

LAPUAN LIIKKEEN JOHTO.

Kup. ja galv.

VENENAULOJA

RAUTAKAUPPA OSAKEYHTIÖ TERÄS

Puhelin: nimihuuto „TERÄS„

Oma keskus yhdistää eri osastoille.

Lapua 1931, Lapuan Kirjapaino